

Abstrakt

Diplomová práce je výsledkem kvalitativního výzkumu založeného na polostrukturovaných rozhovorech a pozorování v pražských bývalých nouzových koloniích Pod Bohdalcem a Na Slatinách. Cílem výzkumu bylo reflektovat konkurenční vize zainteresovaných stran v otázce budoucího rozvoje těchto posledních celistvě zachovaných, chudinských kolonií v Praze. Práce též rekonstruuje a sleduje vývoj konfliktu, který vznikl mezi obyvateli kolonií a městskými plánovači v průběhu zpracování urbanistické studie „Bohdalec-Slatiny-Brownfield Strašnice“, která navrhuje v oblasti bývalých kolonií novou městskou čtvrť. Práce zachycuje hlavní důvod sporu, čímž jsou odlišné vnímání území obyvateli kolonií a městskými plánovacími institucemi: pro první se jedná o domov s bohatou historií, na které je i dnešní obyvatel hrdý, pro druhé reprezentuje v první řadě lukrativní brownfield. Práce dále porovnává i odlišné, občas neslučitelné vize zúčastněných stran sporu. Popisuje znaky odporu obyvatelů kolonií vůči likvidačním strategiím úřadů od vzniku kolonií do dnešních dob, kdy konstatuje spíše absenci odporu. Teoretické části práce tematizují ve vztahu k otázce práva k využití lokality, právo na město, a zvažuje možnosti jeho uplatnění v praxi. Práce zvažuje i možnosti vytváření alternativního modelu občanské participace v procesech územního plánování, které v případě bývalých nouzových kolonií nepovažuje za dostačující. Vzhledem k tomu, že ve vizích aktérů sporu figurují i představy ohledně přírodního charakteru kolonie Na Slatinách, věnuje se práce i problematice odlišného vnímání ‚přírody‘. Zdůrazňuje, že to je podmíněno nejen socio-ekonomickými znaky člověka či skupin lidí, ale také jejich sociálními praktikami. Dále argumentuje, že slovo ‚příroda‘ by se mělo používat v množném čísle. Příklady z vlastního výzkumu také ilustrují to, jak člověk tyto přírody ko-produkuje.

Klíčová slova: urbanistické plánování, brownfield, právo na město, prostorová spravedlnost, udržitelné město, kompaktní město, odlišné vnímání přírody, socio-přírody, postpolitika

Všechny cizojazyčné překlady v této práci jsem vypracovala sama.